

Türk Tabipleri Birliđi

Turkish Medical Association

T.C. ADALET BAKANLIĞI
Kızılay-ANKARA

1792/2017

30.10.2017

T.C. ADALET BAKANLIĞI'NA
ANKARA

Türk Tabipleri Birliđi'ne, Türkiye'nin dört bir yanındaki cezaevlerinden mahpuslar tarafından yazılmış, hastanede kelepçeli halde muayene edilme ile ilgili şikayet başvuruları yapılmaktadır. Başvurularda hekimler tarafından kolluk güçlerinin yanında ve kelepçeli olarak muayene edilmek istediklerini ve itiraz etmeleri durumunda hekimler tarafından güvenlik gerekçesiyle kelepçenin ve/veya kolluk gücünün çıkarılmadığını ve çok kere muayene olamadan doktor odasından ve hastaneden ayrılmak zorunda kaldıklarını ifade etmektedirler. Başvurucular, sağlık haklarının ihlal edildiğini dile getirerek kelepçeli ve/veya kolluk güçlerinin yanında muayene etmek isteyen hekimler hakkında şikayetçi olmaktadır. Tabip odalarımız tarafından açılan soruşturmalarda da, hekimlerden güvenlik nedeniyle kelepçenin ve kolluk güçlerinin çıkarılmasının istenmediği savunmasını almaktayız.

Hastanın mahremiyetinin korunması hakkı ile hekimin güven içinde çalışma hakkının karşı karşıya getirilmemesi için hukuki düzenlemeler ve mesleki bildireler temel alınmalıdır. Bu hususlar; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası başta olmak üzere temel hak ve özgürlükleri belirleyen uluslararası sözleşmelerde, AİHM kararlarında, İstanbul Protokolü'nde, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'da (CGTİHK) ve 2011 tarihli "Üçlü Protokol" olarak anılan ve İçişleri, Adalet ve Sağlık Bakanlıkları arasında imzalanan, "Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetim, Dış Koruma, Hükümlü ve Tutukluların Sevk ve Nakilleri ile Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Protokol"de yer almaktadır. Yine uygulamada sağlık hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin olarak 01.08.1998 tarih 23420 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Hasta Hakları Yönetmeliđi"nde belirtilen esaslar hasta mahpuslar için de geçerlidir. Bu düzenlemeler Sağlık Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığının yanı sıra Bakanlığınıza da görev ve yükümlülükler getirmektedir.

Mahpuslar, yetkiniz altında çalışan görevlilerin sağladığı güvenlik ortamında muayene ve tedavi olmaktadır. Mahpusların muayene ve tedavilerinin yapılacağı hastanelere ilişkin düzenlemeler ve görevlilerin güvenliği nasıl sağlayacakları "Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetim, Dış Koruma, Hükümlü ve Tutukluların Sevk ve Nakilleri İle Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Protokol"de yer alan 38, 46 ve 47. Maddelerde tanımlanmıştır. Bu

maddeler uyarınca, Adalet Bakanlığı'na ve Bakanlığa bağılı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne, yerel düzeyde ise İl Cumhuriyet Başsavcısı ve o ilin mülki sınırları içinde bulunan ceza infaz kurumlarının bağılı olduğu Ağır Ceza Cumhuriyet Başsavcılarına eşgüdüm ve sorunları çözüme kavuşturma görev ve yükümlülüğü verilmiştir. Bu yükümlülükler gereğince Bakanlığınız mahpusların tedavi ve muayenelerinin kelepçesiz ve muayene odasında kolluk güçleri olmadan yapılmasını sağlamak ve bu koşulları hazırlamakla sorumludur.

2005 yılından bu yana bu yükümlülüklerin yerine getirilmesinde aksaklıkların olması üzücüdür. Çünkü yaşanan bu olumsuzluklar mahpusların, Anayasa ile güvence altına alınan sağlık hakkı ve hukuki düzenlemelerde yer alan hekime ulaşma hakkının ihlaline yol açarken görev yapmakta olan meslektaşlarımızı da mesleki ve hukuki açıdan zor duruma düşürmektedir.

İnsanlık onurunu ve sağlık hakkını korumak, mesleki değerlerimize saygı göstermek bu konuda sorumluluk üstlenen tüm kurumların görevidir. Bu nedenle Bakanlığınızdan, konuya gereken hassasiyetin gösterilerek mahpusların muayene ortamının, başta İstanbul Protokolü olmak üzere birçok hukuki düzenlemede tanımlandığı gibi, hasta-hekim ilişkisini bozmayacak ve hasta mahremiyetini koruyacak bir mimari yapıya kavuşturulması ve sevk etme işleminde görevli kolluk güçlerinin bu muayeneler esnasında dışarıda tutulması için gerekli çalışmaların yapılmasını talep ediyoruz.

Çalışmalarınızda başarılar diler, saygılarımızı sunarız.

Prof. Dr. M. Raşit Tükel

TTB Merkez Konseyi
Başkanı